

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Spraw Zagranicznych
i Unii Europejskiej (132.)
w dniu 8 listopada 2017 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Wniosek dotyczący decyzji Rady zmieniającej decyzję 2003/76/WE ustanawiającą środki niezbędne do wykonania Protokołu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w sprawie skutków finansowych wygaśnięcia Traktatu EWWiS i w sprawie Funduszu Badawczego Węgla i Stali – COM(2017) 452.
2. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi oraz zastępującej decyzję ramową Rady 2001/413/WSiSW – COM(2017) 489.
3. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym – COM(2017) 548.
4. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej – COM(2017) 482.
5. Akty ustawodawcze bez uwag – propozycja: COM(2017) 559, COM(2017) 565.
6. Akty nieustawodawcze, w sprawie których komisja wystąpi o stanowisko – propozycja: COM(2017) 563, COM(2017) 595, COM(2017) 596.
7. Akty nieustawodawcze, w sprawie których komisja nie wystąpi o stanowisko – propozycja: COM(2017) 451, COM(2017) 463, COM(2017) 480, COM(2017) 483, COM(2017) 484, COM(2017) 486, COM(2017) 543, COM(2017) 556, COM(2017) 561, COM(2017) 564, COM(2017) 568, COM(2017) 574, COM(2017) 582, COM(2017) 584, COM(2017) 593, COM(2017) 602, COM(2017) 613, COM(2017) 618, COM(2017) 619.

(Początek posiedzenia o godzinie 17 minut 07)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Marek Rocki)

Przewodniczący Marek Rocki:

Szanowni Państwo!

Zaczynamy sto trzydzieste drugie posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej Senatu Rzeczypospolitej Polskiej IX kadencji.

Porządek obrad został państwu senatorom dostarczony. Czy są uwagi do porządku obrad?

(Rozmowy na sali)

Nie ma.

Wobec braku zastrzeżeń stwierdzam, że komisja zatwierdziła porządek obrad.

Zaproszonych gości będę witał w trakcie poszczególnych punktów. W związku z, że tak powiem, niepełną obecnością ministrów pozwolę sobie prowadzić posiedzenie nie w takiej kolejności, jak była zapowiedziana.

Proponuję, żebyśmy zaczęli od wniosku dotyczącego decyzji Rady zmieniającej decyzję 2003/76/WE ustanawiającą środki niezbędne do wykonania Protokołu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w sprawie skutków finansowych wygaśnięcia Traktatu Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali i w sprawie Funduszu Badawczego Węgla i Stali.

W tym punkcie witam pana senatora ministra Bobkę.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Lukasz Piebiak: Przepraszam za spóźnienie.)

Zaczęliśmy następny punkt...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości
Lukasz Piebiak: Jasne, jasne. Przepraszam.)

Wobec tego poproszę pana ministra o przedstawienie projektu.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Aleksander Bobko:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Ja mam przygotowane szczegółowo rozpisane stanowisko ministerstwa czy właściwie rządu, który mam tutaj zaszczyt reprezentować. Streściłbym je może w następujący sposób.

Fundusz Badawczy Węgla i Stali, powstały w 2002 r. w celu wspierania konkurencyjności – to jest wiadoma rzecz – i w oparciu o spuściznę wygasłego traktatu ustanawia-

jącego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali... Generalnie stanowisko rządu jest takie... Zaraz. Chodzi o to, żeby, na ile to możliwe, ten fundusz był dalej... To znaczy, chodzi o dostępność dla polskich projektów – na tyle na ile jest to możliwe – chodzi o to, aby ona została utrzymana. Bo projekty realizowane właśnie dzięki Funduszowi Badawczemu Węgla i Stali są realizowane i Polska jest jednym z ważnych beneficjentów. A więc rząd stwierdza, że proponowane zmiany nie spowodują dodatkowego obciążenia dla budżetu państwa. Przyjęcie tej decyzji nie prowadzi do powstania żadnych nowych zobowiązań i Polska powinna być zainteresowana dalszym efektywnym działaniem tego funduszu, ponieważ wspiera on właśnie badania, innowacyjność, a w efekcie konkurencyjność sektorów przemysłu szczególnie ważnych dla polskiej gospodarki, a więc górnictwa węglowego i hutnictwa stali. Polska jest w czołówce państw Unii, jeżeli chodzi o liczbę składanych wniosków w tym obszarze. Z wiadomych względów polskie jednostki są obecne w większości składów konsorcjów, które złożyły wnioski w ramach ostatniego konkursu z 2016 r. Wśród projektów rekomendowanych do dofinansowania w obszarze węgla są aż 23 podmioty z Polski. Aż 23 podmioty z Polski są w siedmiu, ze wszystkich ośmiu, projektów, przy czym 2 podmioty z Polski to podmioty koordynujące. To chyba tyle. Jeżeli będą jeszcze jakieś pytania, to będziemy odpowiadać.

Przewodniczący Marek Rocki:

Dziękuję bardzo.

Przypomnę, że projekt stanowiska Rzeczypospolitej otrzymaliśmy na podstawie art. 7 ustawy kooperacyjnej i zgodnie z ust. 4 tego artykułu komisja może wyrazić opinię o projekcie aktu ustawodawczego.

Sprawozdawcą w tej sprawie jestem ja.

W mojej opinii propozycje Komisji Europejskiej wpisują się w ramy europejskiej polityki przemysłowej, a fundusz może być skutecznym instrumentem wsparcia dla polskiego przemysłu węglowo-stalowego. Z tego powodu sugeruję, żeby komisja poparła ten projekt.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos? Nie.

Wobec niezgłoszenia uwag do projektu stwierdzam, że komisja poparła projekt decyzji.

Dziękuję bardzo panu ministrowi.

I wniosek dotyczący Rady zmieniającej decyzję 2003/7... Nie, przepraszam. Poprzedni.

Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi oraz zastępującej decyzję ramową Rady 2001/413. To jest dokument COM(2017) 489.

Projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej otrzymaliśmy na podstawie art. 7 ustawy kooperacyjnej i zgodnie z ust. 4 tego artykułu komisja może wyrazić opinię o projekcie aktu ustawodawczego.

Poproszę teraz pana ministra Piebiaka, którego witam oficjalnie, o przedstawienie projektu stanowiska.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Łukasz Piebiak:**

Bardzo dziękuję.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Na wstępie przepraszam za spóźnienie. 2 lata chodzi do Senatu, a nigdy tu nie byłem i zgubiłem się.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak. Już. Paru spotkanych po drodze senatorów też nie wiedziało, gdzie to jest. Ale do rzeczy.

Akt normatywny, który Wysoka Komisja dzisiaj zaopiniuje, dotyczy, jak sam tytuł wskazuje, zwalczania fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi.

Rząd zajmuje pozytywne stanowisko względem projektu.

Celem tegoż aktu jest zapewnienie mechanizmów skuteczniejszego zapobiegania i ścigania przestępstw fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi. Przewiduje także pomoc i wsparcie dla pokrzywdzonych tymi przestępstwami. Z uwagi na cel, któremu służyć ma wdrożenie przyszłej dyrektywy, instrument zasługuje na poparcie, konieczne jest jednak doprecyzowanie projektu, mające na uwadze z jednej strony respektowanie fundamentalnej zasady *nullum crimen sine lege certa*, a z drugiej – możliwość ścigania przestępstw popełnianych z wykorzystaniem coraz to nowszych technologii, w tym doprecyzowanie definicji i zakresu kryminalizacji przestępstw. Projekt czyni to poprzez wprowadzenie szerokiej definicji instrumentu płatniczego, określenie zachowań podlegających penalizacji, uszczegółowienie jurysdykcji państw, zobowiązanie do zapewnienia sprawnej wymiany informacji i współpracy między organami ścigania.

Myślę, że w ramach referatu to wystarczy. W razie jakichkolwiek pytań chętnie udzielimy odpowiedzi. Dziękuję.

Przewodniczący Marek Rocki:

Dziękuję bardzo.

Sprawozdawcą w tej sprawie jest pan senator Ślusarz. Bardzo proszę o przedstawienie projektu opinii komisji.

Senator Rafał Ślusarz:

Panie Przewodniczący, czy mógłbym zadać pytania, zanim się wypowiem?

(Przewodniczący Marek Rocki: Tak.)

Ja mam takie 3, może trochę nadmiernie szczegółowe, pytania.

Pierwsze jest takie. To jest dyrektywa, która reguluje jurysdykcję na terenie państw Unii Europejskiej, gdy tymczasem, powiedziałbym, jakieś nadużycia, oszustwa, zdarzają się również, może wcale nie mniej licznie, poza tym obszarem. np. w Chinach i w Rosji. Czy w związku z tym ten akt dotyczy tego typu oszustw? W jakiej mierze mógłby regulować sprawy oszustw z obszarów poza Unią Europejską?

Od razu zadam następne pytania.

Druga sprawa. My regulujemy w pewien sposób kwestię walut wirtualnych. Rozumiem, że tu chodzi m.in. o bitcoin. W ten sposób legitymizujemy jakby tę walutę, tymczasem mamy stanowisko choćby Komisji Nadzoru Finansowego, która zaleca ostrożność obywatelom Polski w stosowaniu tego typu instrumentów finansowych. Czy nie zachodzi tu jakaś kolizja?

I już takie bardzo szczegółowe... W tekście dyrektywy w art. 10 pojawia się kara – pozbawienie prawa do korzystania ze świadczeń publicznych. O co tu może chodzić? W jaki sposób ten ukarany będzie, powiedzmy, odczuwał tego typu dolegliwość?

Przewodniczący Marek Rocki:

Proszę, Panie Ministrze.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Łukasz Piebiak: Dziękuję. Panie Przewodniczący, Panie Senatorze, znakomitym znawcą tego tematu jest pan sędzia, doktor nauk prawnych specjalizujący się właśnie w tych zagadnieniach. Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, to, myślę, bardziej kompetentnie i szczegółowo odpowie na pytania pana senatora.)

Proszę.

**Naczelnik Wydziału Europejskiego
i Międzynarodowego Prawa Karnego
w Departamencie Legislacyjnym
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Rafał Kierzyńska:**

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

Muszę powiedzieć, że pan senator zadał przynajmniej 2 absolutnie kluczowe pytania dotyczące jurysdykcji w cyberprzestrzeni, bo przecież tu o to chodzi. Te waluty wirtualne tak naprawdę nie są problemem... czy problemu nie stanowi kawałek plastiku, problemem jest, jeżeli to jest gdzieś, nawet nie wiemy dokładnie na jakim serwerze, umiejscowione. To jest problem, który jest w Unii Europejskiej dyskutowany od kilku lat i, przyznaję, jakoś nie widać końca tej dyskusji. A projekt dyrektywy przedstawiony przez Komisję stara się go rozwiązać przez stworzenie 2 łączników jurysdykcyjnych. Po pierwsze, gdy sprawca popełnił przestępstwo, fizycznie przebywając na terenie danego państwa, co jednak może być trudne do wykazania tak naprawdę, jeżeli jest to przestępstwo popełnione za pośrednictwem internetu, albo gdy zostało ono popełnione przy użyciu komputerów lub systemów informatycznych istniejących na terytorium danego państwa. Tak naprawdę

internet istnieje właściwie wszędzie, ale ja rozumiem, że chodzi tutaj o końcówkę, ten interfejs, którym się posługuje, żeby np. kogoś okraść.

Tak więc przynajmniej, że 100-procentowej odpowiedzi nie znam. Jesteśmy na początku negocjacji i już wiadomo, że akurat kwestia jurysdykcji będzie jedną z najgorętszych kwestii podczas tej dyskusji. Na pewno musi zostać jakoś rozstrzygnięta. Na pewno też na początku przyszłego roku pojawi się akt prawny... Komisja zapowiedziała akt prawny dotyczący drugiej kluczowej kwestii, czyli tych dowodów e-evidence, czyli cyberdowodów, powiedzmy. Tak? Tam również ma być uregulowana kwestia właśnie jurysdykcji. Myślę, że prawdopodobnie w 2018 r. Unia wypracuje jakieś jednolite stanowisko w tej sprawie. Jak na razie to są dyskusje. A więc moim zdaniem ten element projektu należy traktować raczej jako przyczynek do dyskusji. Nie wiem, doprawdy nie wiem, jak się to zakończy i jakie będzie finalne rozwiązanie. Jest to jakaś próba – osoba plus sprzęt – chyba niedoskonała, ale trudno też wyobrazić sobie inną poza ogólną koncepcją otwartego morza... Czyli cyberprzestrzeń, nad którą każdy ma jurysdykcję, tak jak kiedyś na otwartych morzach miała każda marynarka tam operująca. Ale to, powiedzmy, już bardziej akademicka kwestia.

Kwestia bitcoinów. Rzeczywiście projekt zakłada, że kryptowaluty również mogą być przedmiotem przestępstw opisanych w tym projekcie, a to dlatego, że kryptowaluta, nie będąc walutą, jest jednak nośnikiem wartości. To znaczy, można coś za to kupić, można to zgromadzić sobie na koncie i wymienić na jakieś inne dobra, tak jak – nie wiem, przepraszam za może zbyt prosty przykład – każdy przedmiot może być nośnikiem wartości, jeżeli będziemy go używać. Czy to będzie węgiel, czy jakiś artykuł spożywczy – każdy jest nośnikiem wartości podobnie jak bitcoin.

Czy następuje tutaj legitymizacja bitcoinów? Ryzyko pewnie istnieje, ponieważ państwa będą musiały się do tych bitcoinów odnieść, powiedzmy, potraktować je poważnie. Tak? Ale nie sądzę, żeby praktyka polegająca na tym, że udajemy, że problemu nie ma i jakoś on się sam rozwiąże, była najwłaściwsza, choćby dlatego że ludzie często tracą pieniądze na operacjach bitcoinowych albo je zyskują. Bitcoin są przecież fantastyczną metodą prania pieniędzy, znakomitą, wręcz chyba najlepszą obecnie. W związku z tym wydaje mi się, Szanowni Państwo, że nie byłoby właściwe stawianie sprawy w ten sposób, że z obawy przed legitymizacją bitcoina jako waluty, którą nie wiadomo kto emituje, w ogóle nie podchodzimy do tego tematu. Chyba jednak takie zaniechanie czy taka dumna izolacja i odsunięcie od siebie tego tematu spowodowałyby więcej strat, jak sądzę, niż korzyści.

I trzecie pytanie pana senatora, dotyczące kary, ale kary odnoszącej się do osób prawnych. Pozbawienie prawa do korzystania ze świadczeń publicznych lub do pomocy publicznej jest już obecnie sankcjonowane i przewidziane w ustawie o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych, w polskiej ustawie. Tu chodzi np. o pomoc publiczną udzielaną z funduszy unijnych. Tak? Albo z innych funduszy celowych, które są prowadzone przez państwo czy po prostu przez podmioty publiczne. Przedsiębiorcy bądź różne osoby mogą się o taką pomoc ubiegać. Nie wiem, np. rolnicy. I w związku z tym ta dosyć standardowa kara przewidziana

w prawie unijnym polega na tym, że w wypadku skazania osoby prawnej może zostać zastosowany taki środek, że przez pewien okres nie może się ona ubiegać o tego typu świadczenia publiczne, o tego typu fundusze publiczne.

Przewodniczący Marek Rocki:

Ja mam tylko krótki komentarz dotyczący legalizacji bitcoina. Jakiś czas temu wyrażaliśmy opinię w sprawie ratyfikacji umowy z Tajwanem. To nie oznaczało, że uznaliśmy Tajwan za istniejące państwo. Po prostu, co powiedział pan dyrektor, nie możemy odrzucać faktów. Jest taka gospodarka, która funkcjonuje na Tajwanie i jakieś stosunki oraz relacje gospodarcze z nią mamy. W związku z tym zawarliśmy umowę, ale nie oznacza to uznania istnienia tego państwa.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Rafał Ślusarz:

Panie Przewodniczący, ta dyrektywa na pewno jest potrzebna. Ona goni pewną rzeczywistość, moim zdaniem nie bardzo ją dogania. Wydaje się, że oszuści są jednak przed nami. Poruszę takie 2 tematy – te oszustwa w szerszym kontekście cyberbezpieczeństwa, czyli w kontekście celowych ataków na dane państwo... No można wykonywać ataki na energetykę, ale również na system finansowy. I jeszcze kwestia sztucznej inteligencji, która, powiedzmy, też pojawia się jako problem. Czy ona jest podmiotem prawnym, czy nie? A również może wchodzić w ten obszar oszustw.

Niemniej jednak warto gonić, a w związku z tym, nie dopatrując się tutaj jakichś naruszeń zasady pomocniczości czy proporcjonalności, rekomenduję przyjęcie stanowiska rządu.

Przewodniczący Marek Rocki:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Kto z państwa senatorów chciałby zabrać głos? Nikt.

Stwierdzam, że wobec niezgłoszenia uwag do projektu aktu możemy uznać, że komisja poparła projekt dyrektywy.

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

Przechodzimy do punktu trzeciego: wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym. To jest dokument COM(2017) 548.

Projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej otrzymaliśmy na podstawie art. 7 ustawy kooperacyjnej i zgodnie z ust. 4 tego artykułu komisja może wyrazić opinię o projekcie aktu ustawodawczego.

Poproszę przedstawiciela Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa, pana ministra Bittela, o przedstawienie projektu stanowiska.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa Andrzej Bittel:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Projekt rozporządzenia został przyjęty przez Komisję Europejską 27 września i drogą służbową trafił do ministerstwa infrastruktury wraz z obowiązkiem przygotowania stanowiska rządu Rzeczypospolitej do tego przedłożenia.

W pracach nad projektem wykorzystane zostały opinie i stanowiska organizatorów przewozów, przewoźników kolejowych, PKP SA, PKP Polskie Linie Kolejowe, a także ten projekt był roboczo konsultowany z ministerstwami: finansów, rozwoju, sportu i turystyki, Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz z UTK, czyli Urzędem Transportu Kolejowego jako instytucją współpracującą. Projekt został również poddany konsultacjom społecznym. Termin konsultacji minął 6 listopada. Nie wpłynęły uwagi ani żadne postulaty wobec tego przedłożenia. Trzeba też powiedzieć, że projekt rozporządzenia jest przedmiotem pracy grupy roboczej Rady Unii Europejskiej. Odbyły się 4 spotkania. Są liczne zastrzeżenia do tego przedłożenia. W takim stanie rzeczy się dzisiaj znajdujemy.

Jeśli chodzi o stanowisko Polski, to ja pozwolę sobie przedstawić najważniejsze jego elementy.

Polska kierunkowo popiera rozwiązania zaproponowane przez Komisję Europejską, ponieważ pozwalają one zachować równowagę pomiędzy wzmocnieniem praw pasażerów w ruchu kolejowym a ograniczeniem obciążeń dla przedsiębiorstw kolejowych. Z punktu widzenia interesów Polski za kluczowe kwestie proponowane w projekcie rozporządzenia zostały uznane te związane z ograniczeniem zwolnień, z rozszerzeniem zakresu stosowania przepisów na osoby o ograniczonej możliwości poruszania się, z odszkodowaniami i z klauzulą siły wyższej. Polska opowiada się za utrzymaniem zwolnień od stosowania przepisów rozporządzenia do czasu koniecznego dla dostosowania taboru i wyposażenia go w odpowiednie urządzenia, zagwarantowanych obecnie obowiązującą regulacją, czyli do roku 2024, a nie, jak chce Komisja Europejska, do roku 2020.

Tutaj wspomnę, że Polska dwukrotnie korzystała z 5-letniego zwolnienia – do roku 2014 i do roku 2019. Chcielibyśmy skorzystać z kolejnego zwolnienia w tym zakresie, do roku 2024, stąd to, co powiedziałem wcześniej.

Polska popiera rozwiązanie ułatwiające korzystanie z kolei osobom niepełnosprawnym, ale propozycja zastosowania tych przepisów w przewozach dotychczas zwolnionych z ich stosowania, czyli w przewozach miejskich, podmiejskich i regionalnych, może stanowić nadmierne obciążenie dla sektora kolejowego związane m.in. z koniecznością dostosowania taboru do nowych wymagań.

Na poparcie zasługuje wprowadzenie klauzuli dotyczącej siły wyższej, czyli klauzuli umożliwiającej przewoźnikom kolejowym niewypłacanie odszkodowania za opóźnienia pociągu. Komisja zaproponowała, aby klauzula ta dotyczyła 2 przyczyn opóźnienia pociągu, tj. wystąpienia ekstremalnych warunków pogodowych lub klęski żywiołowej. Jednak naszym zdaniem korzystniejsza byłaby szersza definicja, obejmująca również takie sytuacje, jak zaburzenia życia zbiorowego, np. atak terrorystyczny czy akt terroru – można to tak szerzej określić – czy działalność osób trzecich, np. wypadki na szlaku z udziałem osób trzecich czy pojazdów drogowych, na które... Te czynniki nie są bowiem zależne od przewoź-

nika, jak również często – od zarządcy infrastruktury. Jak ktoś po prostu wjedzie na zamknięty przejazd, to cóż na to poradzić?

Polska popiera wszelkie działania zmierzające do ustanowienia instytucji wspólnego biletu, ale wątpliwości budzi sposób realizacji tego rozwiązania, który, po pierwsze, nie gwarantuje stworzenia systemu wspólnych biletów w Unii Europejskiej, a po drugie, nakłada dodatkowe obciążenia na podmioty sprzedające bilety.

Inne propozycje zawarte w projekcie regulacji przewidujące wprowadzenie obowiązku monitorowania przestrzegania przepisów rozporządzenia czy obowiązku szkoleń personelu kolejowego w celu uwrażliwienia na problemy niepełnosprawności oczywiście należy uznać za godne poparcia i konieczne.

Mając na względzie konieczność finansowego i organizacyjnego dostosowania się podmiotów do nowych wymagań na forum Unii Europejskiej będziemy postulować zapewnienie odpowiednio długich okresów przejściowych, których obecnie projekt rozporządzenia w ogóle nie przewiduje. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Marek Rocki:

Dziękuję bardzo.

Sprawozdawcą tego aktu jest pan senator Marek Pęk.

Poproszę pana senatora o przedstawienie projektu opinii komisji.

Senator Marek Pęk:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Pan minister bardzo precyzyjnie i dogłębnie to przedstawił. Ja nie chcę tego wszystkiego powtarzać. Rzeczywiście kluczową sprawą wydaje mi się tutaj wywalczenie okresów przejściowych, bo, można powiedzieć, w różnych sferach działalności Unii Europejskiej ostatnio spotykamy się z pewnym takim naciskiem na podnoszenie standardów w określonych dziedzinach gospodarki, a jednocześnie z takim oczekiwaniem: macie sobie sami poradzić, a jak nie, to macie pecha, bo my i tak będziemy te wysokie standardy egzekwować. Tak być nie może. Nie wszyscy jesteśmy w równej sytuacji co do rozwoju ekonomicznego, technologicznego, przemysłowego itd., itd. Każdy musi mieć rzeczywiście realną ścieżkę dojścia do tych wysokich standardów. Tu szczególnie chodzi o wszystkie aspekty tego dokumentu, które dotyczą zmian w samym taborze kolejowym. Przecież to dostosowanie, chociażby właśnie do korzystania przez osoby niepełnosprawne... Cel jest jak najbardziej szczytny, ale to wymaga ogromnych nakładów. My w tym momencie mamy przecież... Nie wiem, jak to procentowo wychodzi, ale takie nowoczesne składy, z windami, to cały czas jest u nas nowość. Tu mamy wielki deficyt. Przed nami ogromne wyzwanie. Podobnie, jeżeli rzeczywiście ten dokument miałby dotyczyć poziomu przewozów regionalnych. Tutaj jest jeszcze większy problem i jeszcze gorsza konkurencyjność tych przewoźników. O tym też trzeba pamiętać. A więc te okresy przejściowe jak najbardziej...

Ja mam też taką jedną uwagę natury bardziej ogólnej. Myśmy nie tak dawno wysłuchiwali tutaj sprawozdania audytora Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, pana Janusza Wojciechowskiego, i on m.in. w swojej ocenie efektywności wydawania środków europejskich podniósł, że sfera kolei jest jednym z takich bardzo jaskrawych przykładów na to, jak w Europie zostały zmarnotrawione ogromne fundusze, które miały unowocześnić kolej europejską. Tu aż się prosi o to, żeby, jeśli Komisja Europejska wyznacza taki wysoki standard w danej dziedzinie, za tym poszły konkretne programy pomocowe, które właśnie takim państwom jak Polska powinny pomóc dostosować się do tego wysokiego standardu. Może to byłby dobry sposób na efektywne wydatkowanie pieniędzy. Jest konkretny cel – nie jakiś iluzoryczny, tylko bardzo, bardzo konkretny – i jakiś termin obowiązywania tych funduszy. Wtedy też na pewno państwa członkowskie bardzo by się starały aplikować o te fundusze i konkretnie je wydać.

Podsumowując, popieram stanowisko rządu, czyli pozytywnie wypowiadam się o tym dokumencie, uwzględniając uwagi rządu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Marek Rocki:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Kto z państwa senatorów chciałby zabrać głos?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nikt.

Wobec niezgłoszenia uwag do projektu aktu możemy uznać, że komisja poparła projekt rozporządzenia, wspierając uwagi zgłoszone przez rząd.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do punktu czwartego: wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej. To jest dokument COM(2017) 482.

Projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej otrzymaliśmy na podstawie art. 7 ustawy kooperacyjnej i zgodnie z ust. 4 tego artykułu komisja może wyrazić opinię o projekcie aktu ustawodawczego.

Poproszę pana ministra Okońskiego, przedstawiciela Ministerstwa Cyfryzacji, o przedstawienie projektu stanowiska.

Bardzo proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji Karol Okoński:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Europejska inicjatywa obywatelska polega na zwróceniu się do Komisji Europejskiej przez grupę obywateli Unii Europejskiej i przedłożenie odpowiedniego wniosku legislacyjnego. To jest taka forma aktywizacji społeczności paneuropejskiej, czyli więcej niż jednego kraju Unii Europejskiej. I 13 września bieżącego roku Komisja Europejska opublikowała wniosek, którego celem jest poprawa sposobu funkcjonowania tej inicjatywy.

Propozycje zmian Komisji Europejskiej mają na celu uczynienie europejskiej inicjatywy obywatelskiej bardziej dostępną, mniej obciążającą, łatwiejszą w stosowaniu przez organizatorów i zwolenników. Czyli w intencji Komisji Europejskiej ma ona być skutecznym narzędziem, które będzie promować debatę i uczestnictwo w procesie decyzyjnym właśnie na szczeblu europejskim, w tym również uczestnictwo młodych ludzi.

Wniosek komisji ma zastąpić obowiązujące obecnie rozporządzenie z 2011 r., bo 6 lat jego funkcjonowania wykazało pewne niedociągnięcia. Dlatego w ciągu ostatnich 2 lat Komisja Europejska dokonywała wspólnie z innymi instytucjami unijnymi i innymi organami, jak też organizacjami pozarządowymi przeglądu zasad dotyczących działania europejskiej inicjatywy obywatelskiej. Odpowiedzią na te oczekiwania i zgłoszone uwagi jest właśnie obecny wniosek.

W ramach tego wniosku Komisja proponuje szereg praktycznych rozwiązań i zmian, m.in.: ulepszenie procedury rejestracji, w tym możliwość częściowej rejestracji inicjatywy; zapewnienie punktu informacyjnego Komisji oraz internetowej platformy współpracy, na której można by też prowadzić debatę na temat danej inicjatywy; wprowadzenie centralnego systemu zbierania deklaracji on-line, który ma być stworzony i będzie obsługiwany przez Komisję. Są też proponowane: uproszczenie wymogów w zakresie danych sygnatariuszy; obniżenie wieku do 16 lat, jeśli chodzi o sygnatariuszy, jak też dodatkowy sposób – możliwość przesyłania sygnatariuszom bieżących informacji droga mailową. Czyli chodzi o wzbogacenie sposobu komunikacji w trakcie tworzenia inicjatywy.

Nasze zastrzeżenie co do tego projektu budzi tylko jedna drobna rzecz, czyli wymagania, które są zawarte w jednym załącznikach, dotyczące proponowanego zakresu danych osoby na formularzu deklaracji poparcia, a które według nas z niewyjaśnionych przyczyn obniżają możliwość identyfikacji obywatela czy wiarygodność identyfikacji. Ale jest to drobna rzecz, która, uważamy, będzie mogła być skorygowana podczas prac nad wnioskiem w ramach Rady Unii Europejskiej.

Reasumując: rząd Polski pozytywnie ocenia te zmiany i popiera przyjęcie przedmiotowego rozporządzenia. O to samo proszę też Wysoką Komisję. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący Marek Rocki:

Dziękuję bardzo.

Sprawozdawcą w tej sprawie jest pan senator Obremski.

Bardzo proszę o przedstawienie projektu opinii komisji.
(Brak nagrania)

Senator Jarosław Obremski:

...zmiany, bym powiedział, mimo wszystko kosmetyczne. Jest to próba podciągnięcia rozporządzenia, jeśli chodzi o współczesne media. Nadal zachowane jest to, że taka inicjatywa może się odbić od Komisji, ponieważ to Komisja podejmuje decyzję, czy nadaje bieg procedurze legislacyjnej, czy nie. Tak więc mamy tu raczej takie działanie, które ma pokazać, że próbujemy jako Unia Europejska być bliżej obywateli, ale chcemy to w dużym stopniu, jak Bruksela, kontrolować.

Duża zmiana to jest ten ukłon w stronę szesnasto- i siedemnastolatków, którzy w takich inicjatywach mogliby uczestniczyć, co na pewno nie zmienia samego meritum rzeczy, gdy będą zbierane podpisy pod próbą zaproponowania Brukseli jakiejś procedury legislacyjnej w ważnej sprawie.

Uważam, że trzeba to poprzeć.

Przewodniczący Marek Rocki:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Kto z państwa senatorów chciałby zabrać głos? Nie ma zgłoszeń.

Wobec tego możemy uznać, że komisja poparła ten projekt rozporządzenia.

Dziękuję bardzo.

W punkcie piątym porządku obrad mamy propozycję prezydium komisji, aby nie rozpatrywać na posiedzeniu komisji 2 projektów aktów ustawodawczych – COM(2017) 559 i 565.

Czy są ze strony komisji inne propozycje w tej sprawie? Nie.

Co do punktu szóstego... Chcę państwa poinformować, że w toku prac prezydium komisji padła propozycja, aby prosić rząd o opinię o jednym z aktów, ale Ministerstwo Finansów zwróciło uwagę, że wydawało już opinię w sprawie aktu, że tak powiem, pobliskiego merytorycznie i w związku z tym powtórnie wyraziłoby opinię identyczną merytorycznie. W związku z tym ten punkt pozwoliłem sobie przenieść do aktów, w przypadku których nie wystąpimy o stanowisko.

Po tej korekcie prezydium komisji proponuje wystąpić o stanowisko rządu do projektów aktów nieustawodawczych COM(2017) o nrach 563, 595 i 596.

Czy są inne propozycje w tej sprawie? Nie.

Stwierdzam, że komisja zaakceptowała propozycję prezydium.

W punkcie siódmym mamy propozycję prezydium, aby nie występować o stanowisko rządu do projektów aktów nieustawodawczych o nrach: 451, 463, 480, 483, 484, 486, 543, 556, 561, 564, 568, 574, 582, 584, 593, 602, 613, 618, 619.

Czy są inne propozycje w tej sprawie? Nie ma.

Stwierdzam, że komisja zaakceptowała tę propozycję.

Tym samym porządek obrad został wyczerpany.

Kolejne posiedzenie mamy jutro o 8.30 w sali nr 182.

Dziękuję za dzisiejszą pracę i zapraszam jutro.

(Koniec posiedzenia o godzinie 17 minut 39)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii